

แบบประเมินบทความ/งานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ชื่อบทความ (ภาษาไทย) : แนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 ของธุรกิจโรงแรมและที่พักตามมาตรฐานของรัฐบาลไทย และ หน่วยงานสากล

(ภาษาอังกฤษ) : Guidelines for the prevention of Covid-19 in Hotel and accommodation business for Thai government and International organization

หัวข้อการพิจารณา

หัวข้อ	คะแนนประเมิน					ข้อแก้ไข / ข้อเสนอแนะ
	1	2	3	4	5	
1. บทคัดย่อ			✓	✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.
2. Abstract			✓	✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.
3. บทนำ				✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.
4. วัตถุประสงค์การวิจัย/การศึกษา		✓	✓	✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.
5. วิธีการวิจัย/วิธีการศึกษา		✓	✓	✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.
6. ผลการวิจัย/ผลการศึกษา			✓	✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.
7. สรุปผลการวิจัย/สรุปผลการศึกษา			✓	✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.
8. อภิปรายผล/ข้อเสนอแนะ			✓	✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.
9. เอกสารอ้างอิง			✓	✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.
10. ความใหม่และคุณค่าทางวิชาการ			✓	✓	✓	ดี 11/คตบ/กตทท.

แนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 ของธุรกิจโรงแรมและที่พัก

ตามมาตรฐานของรัฐบาลไทย และ หน่วยงานสากล

เสกฐวุฒิ ขนะทรัพย์¹

วีระ วีระโสภณ²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² วิทยาลัยการจัดการอุตสาหกรรมบริการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Dearvesmin@gmail.com

บทคัดย่อ

การจัดการการแพร่ระบาดเกี่ยวกับโรคไวรัสโควิด19มีความสำคัญอย่างมากต่อภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งมีโรงแรมที่พักเป็นสถานที่ที่ใช้เวลานานที่สุดตั้งแต่การศึกษากิจการและการจัดการและแนวทางป้องกันเกี่ยวกับโรคโควิด19 จึงเป็นเรื่องสำคัญ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการเรียบเรียงวิธีการจัดการแพร่ระบาดของภาคอุตสาหกรรมโรงแรมและที่พักภายใต้มาตรฐานของหน่วยงานสากลระดับโลก และ หน่วยงานของประเทศไทย เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 นำไปสู่การเลือกสรรโรงแรมที่พักสำหรับการจัดการการนำเที่ยวต่างประเทศ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารสำคัญที่ได้รับการตีพิมพ์จากหน่วยงานสากลที่เป็น Best Practice เนื่องจากเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับจากนานาชาติและมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานรัฐบาลหลักและโรงแรมแบรนด์ชั้นนำระดับโลก ประกอบด้วยองค์กรอนามัยโลก, หน่วยงาน AHLA ของอเมริกา, STAYSAFE MN ของรัฐมินิโซต้า, แนวทางด้านธุรกิจและการบริการของ หน่วยงานสาธารณสุขนิวซีแลนด์, แนวทางการจัดการของ NSW ออสเตรเลีย, Alt safe Accor รวมไปถึงหน่วยงาน SHA ของประเทศไทย จากการศึกษาเอกสารและสรุปสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้ แนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 นำไปสู่การเลือกสรรโรงแรมที่พักสำหรับการจัดการการนำเที่ยวต่างประเทศ นั้นมี 10 ข้อหลักที่จะสามารถนำมาปรับใช้เป็นมาตรฐานในการคัดสรรโรงแรมที่พักสำหรับจัดนำเที่ยวได้ โดยสามารถจัดนำเที่ยวได้ทั้งโรงแรมในยุโรป อเมริกา และประเทศไทย โดยแต่ละข้อที่โรงแรมควรปฏิบัติตามมีดังนี้ 1. การจัดการของผู้ประกอบการด้านพื้นที่สาธารณะ 2. การจัดการของผู้ประกอบการด้านห้องพัก 3. การจัดการด้านฝ่ายพนักงานต้อนรับ 4. การจัดการด้านฝ่ายพนักงานแม่บ้าน 5. การจัดการด้านการทำความสะอาดและอุปกรณ์เฉพาะทาง 6. การจัดการด้านห้องอาหาร 7. การจัดการผ้า 8. การจัดการด้านห้องประชุม และ กิจกรรมนันทนาการภายในโรงแรมที่พัก 9. การจัดการกับแขกผู้ติดเชื้อ 10. ด้านผู้บริหารและพนักงาน การเลือกที่พักสำหรับการจัดนำเที่ยวควรคำนึงถึงแนวทางปฏิบัติที่ได้สรุปผลไว้ 10 ข้อ ซึ่งควรมีอย่างน้อย 3 ข้อ และ ด้านที่ควรมีที่สุดคือด้านการจัดการของผู้ประกอบการด้านพื้นที่สาธารณะ ด้านการจัดการของผู้ประกอบการด้านห้องพัก การจัดการด้านห้องอาหาร เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่แขกใช้บริการโดยตรงทั้งก่อนเช็คอิน และ ระหว่างใช้บริการในโรงแรม จากพิจารณาจาก 10ข้อ โดยเลือกจาก 3 ข้อหลักที่กล่าวมาจึงเป็นแนวทางสำคัญสำหรับการเลือกที่พักสำหรับรายการนำเที่ยว นอกจากนี้อีก 7 ข้อ เป็นปัจจัยรองในการพิจารณา และพบว่า สิ่งที่ต้องคัดระดับสากลแนะนำให้ปฏิบัติมากที่สุดคือ การหมั่นล้างมือด้วยสบู่เหลวหรือ เจลล้างมือแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้น 60% ขึ้นไป เว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร และ ใส่หน้ากากอนามัยสม่ำเสมอในพื้นที่สาธารณะ ในด้านการทำความสะอาดจะต้องใช้สารฆ่าเชื้อตามที่หน่วยงานด้านสาธารณสุขกำหนด ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดทางธุรกิจนำเที่ยวและการวางแผนการจัดการเกี่ยวกับโรคโควิด19 ในโรงแรมของประเทศไทยได้

คำสำคัญ:ท่องเที่ยว, โรงแรม, โควิด19, องค์กรอนามัยโลก, หน่วยงานสากล, มาตรฐาน SHA

Guidelines for the prevention of Covid-19 in Hotel and accommodation business for Thai government and International organization

Settawut Chanasub ¹

Weera Weerasophon ²

¹ Student of Master of art Tourism and Hospitality Management, Suan Sunandha Rajabhat

² College of Hospitality Industry Management, Suan Sunandha Rajabhat

Dearvesmin@gmail.com

Abstract

Covid-19 prevention management is very important for tourism industry that hotels and accommodation establishments are places where there is the longest time to stay. To study about the prevention of Covid-19 in hotel and accommodation business is important, and then this paper is to purpose to collect and compose the prevention of Covid-19 in Hotel and accommodation under international organization and Thai government. This research for study prevention of Covid-19 that lead to assortment for hotel for outbound tour. The researcher collects the data from international organization. That is the best practice because all of organization was accepted by international and associated with government and hotel world class band, as WHO, AHLA, STAYSAFE MN, MANATU HAUORA Ministry of Health, NSW Government health, all safe Accor, SHA; Amazing Thailand Safety and Health Administration. Regarding for all document paper Guidelines for the prevention of Covid-19 in Hotel and accommodation should have 10 things to do. These lists for tour operate Europe, America and Thailand. 1. Public management, 2. Room management, 3. Front management, 4. Housekeeping management, 5. Cleaning management, 6. Dining room management 7. Laundry management 8. Infected management 9. Convention and Activities management 10. Manager and Staff. This result for tour operate should select hotel follow 10 lists that should have 3 things, the most lists are Public management, Room management, Dining room management. These are main choice for select the hotels for tour operate and other 7 option is secondary. The most guidance choice is washing hand with soap and water or sanitizer with 60% alcohol, physical distancing of at least 1 meter. Using masks or fabric masks in general public area, cleaning and disinfection are need to provide list of solution define follow Health public organization. All of conditions follow government of organization of country. This result can be developed and adjust for outbound tour operate planning.

Keywords: Tourism, Hotel, Covid-19, WHO, International organization, SHA

Thailand

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่สร้างความสุขมากมายให้กับมนุษย์ เป็นหนึ่งในกิจกรรมที่อยู่คู่กับมนุษย์มายาวนานและพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง การท่องเที่ยวเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจนเกิดเป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการทั่วโลก โดยมีรูปแบบการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายและกลายเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดในโลก การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่สร้างแรงผลักดันทางเศรษฐกิจและหมุนเวียนเม็ดเงินจำนวนมากมหาศาลตลอดจนอุตสาหกรรมอื่นๆมากมายในระบบของ Cornel Nicolae Jucana, Mihaela Sabina Jucana (2013) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า หลายประเทศทั่วโลกมีความพยายามที่จะก้าวผ่านสถานะการณ์เศรษฐกิจที่ตกต่ำ ซึ่งคอร์เนลและมิเชลให้ความเห็นว่า การท่องเที่ยวจะเป็นหนึ่งในเสาหลักสำคัญที่สนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจที่รัฐบาลสนับสนุน ซึ่งนโยบายที่สนับสนุนนั้นควรส่งผลต่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ Dan Reed (2018) ได้เขียนบทความในโดยวิเคราะห์ผลข้อมูลว่าการท่องเที่ยวและการเดินทางเติบโตขึ้นในปี 2561 มากกว่าภาคเศรษฐกิจด้านอื่นๆ โดยทั่วโลกมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นราว 8.8 ล้านล้านดอลลาร์เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ราว 8.3 ล้านล้านดอลลาร์ มีการจ้างงานในตำแหน่งใหม่สูงขึ้นถึง 319 ล้านตำแหน่ง ส่วนภาคการผลิตนั้นมีการเติบโตขึ้นเทียบจาก GDP ทั่วโลก 4% ซึ่งห่างจากการท่องเที่ยวเพียง 3.9 % จากตัวเลขดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวและการเดินทางมีผลต่อเศรษฐกิจโลกมหาศาล และเติบโตตลอดเวลาจนกลายเป็นอุตสาหกรรมหลักของโลกในอนาคต ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้นมีธุรกิจมากมายที่แยกย่อยแต่ละประเภทได้หลากหลายรูปแบบ (ตามพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยปี พ.ศ. 2522) ได้ให้ความหมาย “อุตสาหกรรมท่องเที่ยว” ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่จัดให้มีบริการเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งภายในและนอกราชอาณาจักร โดยมีค่าตอบแทนประกอบด้วยธุรกิจดังนี้ได้แก่ ธุรกิจนำเที่ยว, ธุรกิจโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว, ธุรกิจภัตตาคาร-สถานบริการ และ สถานตากอากาศ, ธุรกิจขายของที่ระลึก, ธุรกิจการกีฬาสำหรับนักท่องเที่ยวและการดำเนินการด้านนิทรรศการ ซึ่งในแต่ละธุรกิจมีรูปแบบการประกอบธุรกิจที่แยกย่อยลงไปอีก โดยมีทั้งองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย การท่องเที่ยวนั้นสำคัญอย่างมากต่อโลก ทั้งต่อมนุษยชาติ เศรษฐกิจ และ ระบบการจัดการทั่วโลก

จากสถานะการณ์ทั่วโลก ในปี 2020 ทั่วโลกได้เกิดวิกฤตการณ์ที่สร้างปัญหาให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลในระยะยาวต่อการท่องเที่ยวทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับผลกระทบและหยุดการเติบโตทันทีนั่นคือ ปัญหาการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส 2019 หรือ โรค โควิด19 จากการรายงานผล ของสำนักข่าวนานาชาติ BBC (2021) ไวรัสโคโรน่ายังคงแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องไปทั่วโลก โดยมียอดผู้ติดเชื้อพุ่งสูงไปมากกว่า 102,900,000 รายทั่วโลก ยอดผู้เสียชีวิตพุ่งสูงมากกว่า 2,200,000 คน องค์การอนามัยโลก (2019) นำโดย นายแพทย์ เทดรอส อัดฮานอม เกเบเรซัส ผู้อำนวยการขององค์การอนามัยโลก (WHO) กล่าวว่า “การระบาดนี้ไม่ได้ใช่แค่การระบาดทางด้านสาธารณสุข แต่เป็นการระบาดที่ทุกภาคส่วนได้รับผลกระทบ ซึ่งทุกภาคส่วนและหน่วยงานต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์” การระบาดนี้ยังคงมีตัวเลขผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตสูงขึ้นเรื่อยๆ ทุกภาคส่วนนั้นมีความจำเป็นต้องปรับโครงสร้างและรับมือกับสถานการณ์เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถดำเนินต่อไปได้

จากสถานะการณ์แพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด19 นั้นตัวเลขผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดและมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ สถานะนี้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั่วโลกโดยผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด19 ส่งผลอย่างมหาศาลต่อวิถีการดำเนินชีวิตและเศรษฐกิจโลก พิริยะ ผลพิรุฬห์ (2563) กล่าวว่า ไวรัสตัวนี้ส่งผลกระทบไปทั่วโลกเป็นวงกว้าง ส่งผลให้เกิดผู้เจ็บป่วยและเสียชีวิตจำนวนมาก ไวรัสนี้ส่งผลกระทบกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ลามไปถึงการชะลอการผลิตในภาคอุตสาหกรรมทั่วโลกที่อยู่ภายใต้ระบบห่วงโซ่มูลค่าโลก (Global Value Chain) การหยุดการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวทำให้หลายประเทศที่ใช้การท่องเที่ยวเป็นเสาหลักของการผลักดันเศรษฐกิจได้รับความเสียหายจำนวนมาก ผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคโควิด19ต่อการท่องเที่ยวนั้น สร้างความ

เสียหายจำนวนมหาศาลให้กับธุรกิจท่องเที่ยวทั่วโลก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้รับความเสียหายทุกภาคส่วน ซึ่งประกอบด้วยธุรกิจท่องเที่ยว บริษัทนำเที่ยว บริษัทขนส่งทางบก ธุรกิจการบิน ธุรกิจที่พัก รวมไปถึงอุตสาหกรรมที่มีความเกี่ยวเนื่อง

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้ประเทศไทยจำนวนมหาศาล โดยมีทั้งนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศและเดินทางออกนอกประเทศ จากข้อมูลสถิติกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางออกจากประเทศเพื่อไปท่องเที่ยวต่างประเทศจำนวนมากถึง 286,715 คน ยอดการใช้จ่ายที่มากเป็นอันดับ 1 คือ การใช้จ่ายค่าโรงแรมที่พัก เป็นเงิน 940,561.11 ล้านบาท จากตัวเลขดังกล่าวจำแนกเป็นการท่องเที่ยวกับทัวร์เป็นจำนวน 65,756 คน โดยมียอดใช้จ่าย 210,352.24 ล้านบาทจะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวที่ไปกับทัวร์นั้นเน้นการซื้อของและใช้จ่ายจำนวนมหาศาล และเมื่อเทียบกับ ข้อมูลสถิติกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2562) พบว่า มีนักท่องเที่ยวเดินทางออกนอกประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 1,044,496 คนโดยเพิ่มจากปี 2560 เป็นจำนวน 1,159,781 คนโดยมียอดใช้จ่ายอยู่ที่ 3,184,510.438 ล้านบาท โดยเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางกับทัวร์จำนวน 2,675,066 คนมียอดค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 7,149,363.8 ล้านบาท จากตัวเลขแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลา 2 ปี และสร้างรายได้จากการใช้จ่ายสูงเป็นจำนวนมาก หลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 มีการปิดประเทศและห้ามการเดินทางเข้าออกประเทศทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมากทำให้การท่องเที่ยวเกิดวิกฤตปัญหา จากการรายงานผลของ กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา (2563) พบว่าตัวเลขของนักท่องเที่ยวลดลงอย่างเห็นได้ชัดอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ มีนักท่องเที่ยวต่างชาติหดตัวลง -19.80%, นักท่องเที่ยวชาวไทย -15.60% จากตัวเลขพบว่าการสูญเสียรายได้จำนวนมหาศาล ซึ่งมีบริษัทและองค์กรธุรกิจในการท่องเที่ยวได้รับความเสียหายและล้มละลายจำนวนมาก วันเพ็ญ พุทธานนท์ (2563) ได้เขียนบทความลงในเว็บไซต์ The Bangkok Insight ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลให้ธุรกิจทัวร์และโรงแรมได้รับผลกระทบเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศซึ่งขาดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติทำให้รายได้ขาดหาย อีกทั้งผู้ประกอบการรายย่อยได้รับผลกระทบมากกว่าผู้ประกอบการรายใหญ่แม้ภาครัฐจะสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแต่ก็ไม่ผ่านเกณฑ์ทำให้ต้องปิดกิจการจำนวนมาก

มาริสสา สุโกศล หนุนภักดี นายกสมาคมโรงแรมไทย (2564) ได้กล่าวในวงสนทนา Thai Hotel Leaders Roundtable วัคซีนจะเป็นตัวการเปลี่ยนเกมในการแข่งขันทางธุรกิจท่องเที่ยวหลังประเทศไทยและธุรกิจท่องเที่ยวเผชิญกับปัญหาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อีกทั้งผู้บริหารธุรกิจกลุ่มโรงแรมได้ตั้งคำถาม หากรัฐบาลตัดสินใจเปิดประเทศภายในเดือนตุลาคมปี 2564 จำนวนวัคซีนที่มีอยู่จะเพียงพอต่อการรับนักท่องเที่ยวโดยไม่มีการกักตัวได้หรือไม่ สำหรับภาคธุรกิจท่องเที่ยวรูปแบบ Outbound นั้นเป็นปัญหามากหากนักท่องเที่ยวที่บินออกไปท่องเที่ยวยังประเทศปลายทางกลับมาแล้วต้องกักตัว ซึ่งเป็นไปตามมาตรการด้านสาธารณสุข (2563) ภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้เริ่มใช้มาตรการด้านสาธารณสุขเพื่อควบคุมการแพร่กระจายของโควิด 19 อาทิเช่น มาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ และมาตรการคัดกรองในทุกด่านตรวจลงตราเข้าประเทศ รวมถึงแนวทางปฏิบัติกักกันโรคสำหรับนักเดินทางที่เข้าประเทศจากประเทศที่กำหนดให้เป็นเขตติดโรคติดต่ออันตราย ซึ่งหากยังมีการดำเนินการตามข้อบังคับอยู่การท่องเที่ยวจะฟื้นฟูไปได้ช้าเนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนมากไม่อยากจะกลับมาเพื่อกักตัว ทำให้บริษัททัวร์จำเป็นต้องรอประกาศอย่างเป็นทางการจากภาครัฐเพื่อวางแผนการดำเนินธุรกิจในอนาคตให้สอดคล้องกับนโยบายการควบคุมโรค

การศึกษารูปแบบการจัดการเกี่ยวกับโรคโควิด 19 ที่พัก เป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้เราทราบถึงการจัดการและความแตกต่างของมาตรฐานจุดมุ่งหมายปลายทางทั่วโลก บทความนี้ได้นำเสนอส่วนของการทบทวนวรรณกรรมมาเสนอ โดยมีจุดประสงค์การวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิธีการจัดการแพร่ระบาดของภาคอุตสาหกรรมโรงแรมและที่พักภายใต้มาตรฐานของ

หน่วยงานสากลระดับโลก และ หน่วยงานของประเทศไทย เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 และเปรียบเทียบแนวทางของแต่ละประเทศและหาความแตกต่างในมาตรการปฏิบัติ ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปต่อยอดพัฒนารูปแบบการเจ้าหน้าที่และสร้างความพึงพอใจและการตัดสินใจเลือกซื้อทัวร์ได้ดีขึ้น รวมถึงผลการวิจัยสามารถสร้างต้นแบบการเลือกใช้โรงแรมที่พักให้คับบริษัททัวร์เจ้าอื่นได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 นำไปสู่การเลือกสรรโรงแรมที่พักสำหรับการจัดการการนำเที่ยวต่างประเทศ

๘๗

ระเบียบวิธีวิจัย

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของ งานวิจัยหัวข้อ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของโรงแรมในเส้นทางยุโรปหลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด19 กรณีศึกษา นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการกับบริษัทเวลดคอนเน็คชั่นจำกัด โดยได้นำเนื้อหาในบทบทวนวรรณกรรมมาทำเป็นบทความ โดยมีขั้นตอนการเรียบเรียงดังนี้

1. ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับ การจัดการโควิด19ภายในโรงแรมที่พัก โดยรวบรวมข้อมูลแบบ Best Practice จากหน่วยงานชั้นนำของโลกร ประกอบด้วย องค์การอนามัยโลก, หน่วยงาน AHLA ของอเมริกา, STAYSAFE MN ของรัฐมินิโซต้า, แนวทางด้านธุรกิจและการบริการของ หน่วยงานสาธารณสุข นิวซีแลนด์, แนวทางการจัดการของ NSW ออสเตรเลีย, All safe Accor และ ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย คือ Amazing Thailand Safety & Health Administration (SHA)
2. สรุปข้อมูลที่ได้ออกมาเพื่อเรียบเรียงขั้นตอนของการวางแผนป้องกันของแต่ละหน่วยงาน
3. เปรียบเทียบรูปแบบการวางแผนดำเนินงานและหาความแตกต่างของแต่ละหน่วยงานออกมาในรูปแบบตาราง

ผลการวิจัย

จากการสรุปข้อมูลเอกสารพบว่า แนวทางการจัดการทั้งหมดที่รวบรวมมาแบ่งออกเป็น 7 หน่วยงาน

1. องค์การอนามัยโลก
2. หน่วยงาน AHLA ของอเมริกา
3. STAYSAFE MN ของรัฐมินิโซต้า
4. แนวทางด้านธุรกิจและการบริการของ หน่วยงานสาธารณสุข นิวซีแลนด์
5. แนวทางการจัดการของ NSW ออสเตรเลีย
6. All safe Accor
7. Amazing Thailand Safety & Health Administration (SHA)

โดยหน่วยงานทั้งหมดมีแนวทางที่คล้ายคลึงกันโดยมีขั้นตอนปฏิบัติแยกออกเป็นดังนี้

1. การจัดการของผู้ประกอบการด้านพื้นที่สาธารณะ
 - จัดให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคมของพื้นที่สาธารณะ
 - มีการทำความสะอาดบริเวณจุดสัมผัสสูงสม่ำเสมอ
 - มีการมาร์คจุดยืนอย่างชัดเจน
 - มีฉากกั้นหรือแผ่นกั้นในพื้นที่ส่วนรวม

- มีการจัดการอากาศอย่างถูกต้อง
- การจัดการให้มีทางเข้าออกทางเดียว
- มีการวัดอุณหภูมิและลงทะเบียนก่อนเข้าใช้บริการ
- สวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาในที่สาธารณะ
- ทำป้ายให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด19 หลากหลายภาษา

2. การจัดการของผู้ประกอบการด้านห้องพัก

- มีการทำความสะอาดห้องพักทุกวัน
- พนักงานทำความสะอาดจุดสัมผัสสูงเสมอ
- ใช้ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อภายในห้องพัก
- การทำความสะอาดต้องเปิดโล่งให้อากาศถ่ายเท
- กำจัดของเสียโดยถุงพลาสติกแบบปิดถาวร
- เสริฟอาหารภายในห้องพักโดยมีผ้าครอบตลอด

3. การจัดการด้านฝ่ายพนักงานต้อนรับ

- พนักงานสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- พนักงานสังเกตอาการตัวเองเสมอ
- มีการเว้นระยะห่างกับแขกผู้เข้าพักอย่างน้อย 1 เมตร
- มีฉากกั้นเพื่อป้องกัน
- หากสะดวกให้รับเงินแบบ E-payment เพื่อลดการสัมผัสกัน

4. การจัดการด้านฝ่ายพนักงานแม่บ้าน

- พนักงานสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดการปฏิบัติงาน
- พนักงานเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความสะอาดและการจัดการห้องพักที่มีแขกติดเชื้อ
- พนักงานเรียนรู้การใช้ชุด PPE
- พนักงานเรียนรู้เกี่ยวกับสารฆ่าเชื้อแต่ละประเภท

5. การจัดการด้านการทำความสะอาดและอุปกรณ์เฉพาะทาง

- มีการจัดการทำความสะอาดสม่ำเสมอ
- ใช้อุปกรณ์แบบใช้แล้วทิ้ง
- อุปกรณ์ที่ใช้ซ้ำให้ฆ่าเชือก่อนและหลังใช้งานเสมอ

6. การจัดการด้านห้องอาหาร

- พนักงานสวมใส่หน้ากากอนามัยสม่ำเสมอ
- อาหารมีฝาปิดเสมอ
- จัดการเสิร์ฟอาหารบุฟเฟต์
- อุปกรณ์ ภาชนะ ทำความสะอาดเสมอ
- เปิดพื้นที่ส่วนบริการให้มีอากาศหมุนเวียน หรือ ใช้พื้นที่เปิดโล่งให้บริการ

7. การจัดการผ้า

- ผ้าทุกชนิดให้ซักและอบด้วยลมร้อน
- ผ้าที่สัมผัสแขกติดเชื้อให้กำจัดทิ้ง
- ผ้าต้องมีการสวมถุงซักผ้าอีกชั้นก่อนซัก

8. การจัดการด้านห้องประชุม และ กิจกรรมนันทนาการภายในโรงแรมที่พัก

- ลดจำนวนผู้เข้าใช้บริการลง
- เว้นระยะห่างระหว่างทำกิจกรรม
- ปิดบริการส่วนนันทนาการสำหรับเด็ก

9. การจัดการกับแขกผู้ติดเชื้อ

- ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขพื้นที่ทันที
- พนักงานมีการฝึกฝนขั้นตอนก่อนปฏิบัติงาน
- มีการใช้ชุด PPE และถอดอย่างถูกต้องทุกขั้นตอน
- มีการติดตามด้วยแอปพลิเคชันมือถือ

10. ด้านผู้บริหารและพนักงาน

- มีการเรียนรู้และฝึกฝนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในช่วงกาแพร่ระบาด
- เรียนรู้การใช้ชุด PPE
- ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขพื้นที่เพื่อรับข้อมูลที่ถูกต้อง

ตารางสรุปผลและแนวทางปฏิบัติของแต่ละหน่วยงาน

เครื่องหมาย ✓ แทนความหมายว่า มีการระบุหรือมีแนวทางใกล้เคียงให้ปฏิบัติตาม

เครื่องหมาย X แทนความหมายว่า ไม่ได้บอกให้ปฏิบัติในแนวทางของหน่วยงานนั้น

เครื่องหมาย - แทนความหมายว่า ไม่ได้ระบุหรือมีหัวข้อดังกล่าวในเอกสาร

จากการรวบรวมข้อมูลสามารถทำออกมาเป็นตารางได้โดยมีรูปแบบดังนี้

หน่วยงาน รูปแบบการปฏิบัติ	WHO	AHLA	STAYSAFE MN	MANATU HAUORA	NSW AUSTRALIA	ALL SAFE ACCOR	SHA THAILAND	หมายเหตุ
1.การจัดการของผู้ประกอบการด้านพื้นที่สาธารณะ								
1.1 จัดให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคมของพื้นที่สาธารณะ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
1.2 มีการทำความสะอาดบริเวณจุดสัมผัสสูงสม่ำเสมอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
1.3 มีการมาร์คจุดยืนอย่างชัดเจน	X	✓	X	-	X	✓	✓	
1.4 มีฉากกั้นหรือแผ่นกั้นในพื้นที่ส่วนรวม	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
1.5 มีการจัดการอากาศอย่างถูกต้อง	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
1.6 การจัดการให้มีทางเข้าออกทางเดียว	X	X	X	-	X	X	✓	

1.7 มีการวัดอุณหภูมิและลงทะเบียนก่อนเข้าใช้บริการ	X	X	X	-	X	X	✓	
1.8 สวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาในที่สาธารณะ	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
1.9 ทำป้ายให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด19 หลากหลายภาษา	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
2. การจัดการของผู้ประกอบการด้านห้องพัก								
2.1 มีการทำความสะอาดห้องพักทุกวัน	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
2.2 พนักงานทำความสะอาดจุดสัมผัสสูงเสมอ	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
2.3 ใช้ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อภายในห้องพัก	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
2.4 การทำความสะอาดต้องเปิดโล่งให้อากาศถ่ายเท	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
2.5 กำจัดของเสียโดยถุงพลาสติกแบบปิดถาวร	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
2.6 เสริฟอาหารภายในห้องพักโดยมีฝาท่อปิดตลอด	X	X	X	-	X	X	✓	
3. การจัดการด้านฝ่ายพนักงานต้อนรับ								
3.1 พนักงานสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
3.2 พนักงานสังเกตอาการตัวเองเสมอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
3.3 มีการเว้นระยะห่างกับแขกผู้เข้าพักอย่างน้อย 1 เมตร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
3.4 มีฉากกั้นเพื่อป้องกัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
4.การจัดการด้านฝ่ายพนักงานแม่บ้าน								
4.1 พนักงานสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดการปฏิบัติงาน	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	
4.2 พนักงานเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความสะอาดและการจัดการห้องพักที่มีแขกติดเชื้อ	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	
4.3 พนักงานเรียนรู้การใช้ชุด PPE	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	
4.4 พนักงานเรียนรู้เกี่ยวกับสารฆ่าเชื้อแต่ละประเภท	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	
5. การจัดการด้านการทำความสะอาดและอุปกรณ์เฉพาะทาง								
5.1 มีการจัดการทำความสะอาดสม่ำเสมอ	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
5.2 ใช้อุปกรณ์แบบใช้แล้วทิ้ง	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
5.3 อุปกรณ์ที่ใช้ซ้ำให้ฆ่าเชืวก่อนและหลังใช้งานเสมอ	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
6. การจัดการด้านห้องอาหาร								

6.1 พนักงานสวมใส่หน้ากากอนามัยสม่ำเสมอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
6.2 อาหารมีฝาปิดเสมอ	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
6.3 จดการเสิร์ฟอาหารบุฟเฟต์	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
6.4 อุปกรณ์ ภาชนะ ทำความสะอาดเสมอ	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
6.5 เปิดพื้นที่ส่วนบริการให้มีอากาศหมุนเวียน หรือ ใช้พื้นที่เปิดโล่งให้บริการ	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
7. การจัดการผ้า								
7.1 ผ้าทุกชนิดให้ซักและอบด้วยลมร้อน	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	
7.2 ผ้าที่สัมผัสแขกติดเชื้อให้กำจัดทิ้ง	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	
7.3 ผ้าต้องมีการสวมถุงซักผ้าอีกชั้นก่อนซัก	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	
8. การจัดการด้านห้องประชุม และ กิจกรรมนันทนาการภายในโรงแรมที่พัก								
8.1 ลดจำนวนผู้เข้าใช้บริการลง	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
8.2 เว้นระยะห่างระหว่างทำกิจกรรม	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
8.3 ปิดบริการส่วนนันทนาการสำหรับเด็ก	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	
9. การจัดการกับแขกผู้ติดเชื้อ								
9.1 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุข	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
9.2 พื้นที่ทันที	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
9.3 พนักงานมีการฝึกฝนขั้นตอนก่อนปฏิบัติงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
9.4 มีการใช้ชุด PPE และถอดอย่างถูกต้องทุกขั้นตอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
9.5 มีการติดตามด้วยแอปพลิเคชันมือถือ	x	x	x	✓	x	x	✓	
10. ด้านผู้บริหารและพนักงาน								
10.1 มีการเรียนรู้และฝึกฝนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในช่วงกาแพร่ระบาด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
10.2 เรียนรู้การใช้ชุด PPE	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
10.3 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขพื้นที่เพื่อรับข้อมูลที่ถูกต้อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานสากลและหน่วยงานไทย

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาเอกสารและสรุปสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้ แนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 นำไปสู่การเลือกสรรโรงแรมที่พักสำหรับการจัดการการนำเที่ยวต่างประเทศ นั้นมี 10 ข้อหลักที่จะสามารถนำมาปรับใช้เป็นมาตรฐานในการคัดสรรโรงแรมที่พักสำหรับจัดนำเที่ยวได้ โดยสามารถจัดนำเที่ยวได้ทั้งโรงแรมในยุโรป อเมริกา และประเทศไทย โดยแต่ละข้อที่โรงแรมควรปฏิบัติมีดังนี้

1. **ด้านการจัดการของผู้ประกอบการด้านพื้นที่สาธารณะ**นั้นหน่วยงานทุกหน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน ยกเว้นหน่วยงาน MANATU HAUORA ของนิวซีแลนด์ไม่ได้รับบุงลงในเอกสารเนื่องจากการปฏิบัติตามแนวทางเลเวล 1 ซึ่งในนิวซีแลนด์มีการแพร่ระบาดน้อย ส่วนที่หน่วยงานไทยมีแนวทางปฏิบัติแค่ประเทศเดียวนั้นคือ การวัดอุณหภูมิก่อนการเข้าใช้บริการและทำสัญลักษณ์ให้กับแขกที่ได้รับการตรวจแล้ว ซึ่งควรคำนึงถึงเป็นปัจจัยสำคัญ ในการจัดนำเที่ยว เนื่องจาก พื้นที่สาธารณะในโรงแรมคือส่วนที่แขกผู้เข้าใช้บริการต้องพบเจอเป็นส่วนแรก

2. **ด้านการจัดการของผู้ประกอบการด้านห้องพัก** ทุกหน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติในทางเดียวกันและสอดคล้องกันทุกขั้นตอน ยกเว้นหน่วยงาน MANATU HAUORA ของนิวซีแลนด์ไม่ได้รับบุงลงในเอกสารเนื่องจากการปฏิบัติตามแนวทางเลเวล 1 ซึ่งในนิวซีแลนด์มีการแพร่ระบาดน้อย ด้านการจัดการห้องพัก เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกห้องพักให้แขกเนื่องจาก แขกใช้เวลาอยู่ในห้องพักนานที่สุด

3. **การจัดการด้านฝ่ายพนักงานต้อนรับ**ทุกหน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติทางเดียวกันและสอดคล้องกัน รวมถึงนิวซีแลนด์ซึ่งการปฏิบัติขั้นตอนที่ระบุต้องทำเป็นปกติ

4. **ด้านการจัดการด้านฝ่ายพนักงานแม่บ้าน** ทุกหน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติทางเดียวกันและสอดคล้องกัน ยกเว้นหน่วยงาน MANATU HAUORA ของนิวซีแลนด์ไม่ได้รับบุงลงในเอกสารเนื่องจากการปฏิบัติตามแนวทางเลเวล 1 ซึ่งในนิวซีแลนด์มีการแพร่ระบาดน้อย

5. **การจัดการด้านการทำความสะอาดและอุปกรณ์เฉพาะทาง** ทุกหน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติทางเดียวกันและสอดคล้องกัน ยกเว้นหน่วยงาน MANATU HAUORA ของนิวซีแลนด์ไม่ได้รับบุงลงในเอกสารเนื่องจากการปฏิบัติตามแนวทางเลเวล 1 ซึ่งในนิวซีแลนด์มีการแพร่ระบาดน้อย

6. **การจัดการด้านห้องอาหาร** ทุกหน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติทางเดียวกันและสอดคล้องกัน ยกเว้นหน่วยงาน MANATU HAUORA ของนิวซีแลนด์ไม่ได้รับบุงลงในเอกสารเนื่องจากการปฏิบัติตามแนวทางเลเวล 1 ซึ่งในนิวซีแลนด์มีการแพร่ระบาดน้อย การเลือกโรงแรมที่มีการจัดการห้องอาหารดี จะทำให้แขกรู้สึกปลอดภัยในการใช้บริการห้องอาหารเช้า

7. **การจัดการผ้า** ทุกหน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติทางเดียวกันและสอดคล้องกัน ยกเว้นหน่วยงาน MANATU HAUORA ของนิวซีแลนด์ไม่ได้รับบุงลงในเอกสารเนื่องจากการปฏิบัติตามแนวทางเลเวล 1 ซึ่งในนิวซีแลนด์มีการแพร่ระบาดน้อย และหน่วยงาน SHA ของประเทศไทยไม่ได้พูดถึงการจัดการผ้า

8. **การจัดการด้านห้องประชุม และ กิจกรรมนันทนาการภายในโรงแรมที่พัก** ทุกหน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติทางเดียวกันและสอดคล้องกัน ยกเว้นหน่วยงาน MANATU HAUORA ของนิวซีแลนด์ไม่ได้รับบุงลงในเอกสารเนื่องจากการปฏิบัติตามแนวทางเลเวล 1 ซึ่งในนิวซีแลนด์มีการแพร่ระบาดน้อย

9. **การจัดการกับแขกผู้ติดเชื้อ** หน่วยงานที่มีการติดตามประชาชนหรือนักท่องเที่ยวด้วยแอปพลิเคชันที่ระบุไว้มีแค่หน่วยงานนิวซีแลนด์ คือ NZ COVID TRACER APP และหน่วยงานไทย คือ หนอชนะ

10. **ด้านผู้บริหารและพนักงาน** ทุกหน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติทางเดียวกันและสอดคล้องกัน รวมถึงนิวซีแลนด์ซึ่งการปฏิบัติขั้นตอนที่ระบุต้องทำเป็นปกติ

สรุปแล้วการเลือกที่พักสำหรับการจัดนำเที่ยวควรคำนึงถึงแนวทางปฏิบัติที่ได้สรุปผลไว้ 10 ข้อ ซึ่งควรมีอย่างน้อย 3 ข้อ และ ด้านที่ควรมีที่สุดคือ ด้านการจัดการของผู้ประกอบการด้านพื้นที่สาธารณะ ด้านการจัดการของผู้ประกอบการด้านห้องพัก การจัดการด้านห้องอาหาร เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่แขกใช้บริการโดยตรงทั้งก่อนเช็คอิน และ ระหว่างใช้บริการในโรงแรม จากพิจารณาจาก 10 ข้อ โดยเลือกจาก 3 ข้อหลักที่กล่าวมาจึงเป็นแนวทางสำคัญสำหรับการเลือกที่พักสำหรับรายการนำเที่ยว และพบว่า สิ่งที่ต้องคัดระดับสากลแนะนำให้ปฏิบัติมากที่สุดคือ การหมั่นล้างมือด้วยสบู่เหลว หรือ เจลล้างมือแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้น 60% ขึ้นไป เว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร และ ใส่หน้ากากอนามัยสม่ำเสมอในพื้นที่สาธารณะ ในด้านการทำความสะอาดจะต้องใช้สารฆ่าเชื้อตามที่หน่วยงานด้านสาธารณสุขกำหนด

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปต่อยอดในเรื่องของการพัฒนาระบบการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 ในโรงแรมและธุรกิจบริการในไทยได้ หากนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติจะสามารถให้บริการได้ดียิ่งขึ้นและสามารถให้บริการได้อย่างปลอดภัยทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ อีกทั้ง ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดทางธุรกิจนำเที่ยวและการวางแผนการจัดการเกี่ยวกับโรคโควิด19 ในโรงแรมของประเทศไทยได้

เอกสารอ้างอิง

Accor Hotel. (2020). **GUEST WELCOME ALLSAFE MEASURES POST COVID-19.**

AHLA American Hotel & Lodging association. (2021). **Enhanced industry-wide hotel cleaning & Safety guidelines in response to COVID-19.**

https://www.ahla.com/sites/default/files/SafeStayGuidelinesV5_04.26.21.pdf

Amazing Thailand Safety & Health Administration (SHA). (2020). **ประเภทกิจการ โรงแรมและที่พักสถานที่จัดประชุม. ด้านสินค้าและธุรกิจ ททท. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต**

https://thailandsha.tourismthailand.org/info_inside/27

BBC News. (2021, 01 April). **Coronavirus pandemic: Tracking the global outbreak, By The Visual and Data Journalism Team.** <https://www.bbc.com/news/world-51235105?utm>

Cornel Nicolae Jucana, Mihaela Sabina Jucana (2013). **Travel and Tourism as a Driver of Economic Recovery.** [Travel and Tourism as a Driver of Economic Recovery \(sciencedirectassets.com\)](https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0969697913000885)

Dan Reed (2018, 8 Mar). **Booming Global Travel And Tourism Is Driving Economies And Job Growth Despite U.S.-China Trade Strains.** The Forbes.

<https://www.forbes.com/sites/danielreed/2019/03/08/booming-global-travel-tourism-is-driving-economies-and-job-growth-despite-u-s-china-trade-strains/?sh=20a3b7412b85>

Minnesota Department of Health. (2021, 15 April). COVID-19 Guidance for Hotel Managers and Owners. Staysafe MN. <https://www.health.state.mn.us/diseases/coronavirus/lodgingcleaning.pdf>

Ministry of Health Manatu Hauora (2020, 7 Oct). Guidelines for businesses and services. <https://www.health.govt.nz/our-work/diseases-and-conditions/covid-19-novel-coronavirus/covid-19-information-specific-audiences/guidelines-businesses-and-services>

NSW GOVERNMENT Health (2020, 24 Aug). Guidance for managers and staff at hotels and other accommodation facilities hosting people in COVID-19 quarantine isolation. <https://www.health.nsw.gov.au/Infectious/covid-19/Pages/hotels-accommodation.aspx>

Sara Salinas (2021, 24 Mar). AstraZeneca revises Covid vaccine data with lower efficacy rate after accuracy questions. CNBC. [Covid vaccine: AstraZeneca issues updated phase three trial data \(cnbc.com\)](https://www.cnbc.com/2021/03/24/astrazeneca-revises-covid-vaccine-data.html)

Time News. (2020, March 11) World Health Organization Declares COVID-19 a 'Pandemic.' Here's What That Means. <https://time.com/5791661/who-coronavirus-pandemic-declaration/>

World Health Organization. (2020, 25 Aug). COVID-19 management in hotels and other entities of the accommodation sector. Interim guidance. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/333992/WHO-2019-nCoV-Hotels-2020.3-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

กรมควบคุมโรค. (2564, 30 มีนาคม). โรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (COVID 19) สถานการณ์ในประเทศไทย. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตเมื่อ 30 มีนาคม 2564 จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/>

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2561, 12 ตุลาคม). สรุปรายจ่ายการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางออกนอกประเทศ ปี 2560 TOURISM EXPENDITURE BY OUTGOING THAI TRAVELLERS (Q1-Q4 2017). สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=505

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563, 30 ตุลาคม). สรุปรายจ่ายการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางออกนอกประเทศ ปี 2562 (TOURISM EXPENDITURE BY OUTGOING THAI TRAVELLERS). สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=616

วันเพ็ญ พุทธนันท์. (2563, 30 ธันวาคม). ธุรกิจอ่วม 'พิษโควิด' รอบปี 2563 ซ้ำด้วยระบาด. . The Bangkok insight. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 จาก <https://www.thebangkokinsight.com/334242/>

พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2522 (2522, 30 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม96 ตอนที่ 72 ฉบับพิเศษ หน้า 1-2

พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (2558, 8 กันยายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม132 ตอนที่ 86 หน้า 33-37
พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2563, 15 เมษายน). ผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์จาก 'ไวรัสโควิด-19' มากน้อยอยู่ที่ 'ผู้นำ'. The Bangkok insight. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2563 จาก <https://www.thebangkokinsight.com/334242/>

ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ. (2564, 27 กุมภาพันธ์). หมอจุฬาตอบสารพัดคำถามวัคซีนโควิด19 “ซิโนแวค-แอสตราเซนเนกา. ตีพิมพ์ Hfocus.org เจาะลึกระบบสุขภาพ. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 จาก <https://www.hfocus.org/content/2021/02/21129>

มาริสสา สุโกศล หนุนภักดี นายกสมสมาคมโรงแรมไทย (2564). วัคซีนโควิด-19: ภาครัฐท่องเที่ยวกระตุ้นผู้ประกอบการนำเข้าวัคซีน แผนนำเข้าโดยรัฐ ฟื้นเศรษฐกิจไม่ทัน. ตีพิมพ์ BBC THAI. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-56491373>